

Fleksibilno studiranje na daljinu

Obično se smatra da je primena Zoom-a i drugih platformi dovoljna za online učenje. Međutim, pravo online studiranje je mnogo više, jer podrazumeva i korišćenje sistema za upravljanje e-učenjem (LMS platforme). Budući da je **Univerzitet Metropolitan lider u online studiranju u Srbiji**, razgovaramo o tome s rektorom, prof. dr Draganom Domazetom

P: Metropolitan univerzitet je pionir u oblasti e-Learning-a u Srbiji. Šta Vas je navelo da svoje napore usmerite na tu stranu?

O: Mi smo s primenom e-učenja počeli još od osnivanja, pre 15 godina. Prvi smo krenuli organizovano da ga primenjujemo na svim predmetima i studijskim programima, i za to dobili akreditaciju i dozvolu Ministarstva prosvete. Želeli smo prvenstveno da omogućimo studije i diplomu onima koji su zaposleni, a nemaju završene studije ili koji su i završili studije, ali žele da promene profesiju, ili žele da pre-

ko online master studija steknu nova znanja koja im nedostaju na poslu. Drugu grupu online studenata čine oni koji nisu iz Beograda i ne mogu da dođu u Beograd na studije. Prepoznali su da je ponuda naših kvalitetnih online studija mnogo bolje rešenje nego vrlo smanjena nastava u odeljenjima koje nude drugi fakulteti po mnogim mestima u Srbiji. Da smo „pogodili metu“, pokazuje podatak da je prvih godina i do 70 odsto naših studenata studiralo na ovaj način, iz rada ili iz gradova širom Srbije i regiona.

P: Univerzitet Metropolitan je prvi akreditovao svoje online studije i lider je po broju akreditovanih studijskih programa. Na kojim studijskim programima Metropolitan ima akreditovane programe za e-Learning i za koliko studenata?

O: Uz klasično studiranje, nudimo i akreditovane online studije na svim našim studijskim programima osnovnih i master studija (sem na jednom). To znači – na sedam programa Fakulteta informacionih tehnologija (IT, Softversko inženjerstvo, Računarske igre, Informacioni sistemi), sa upisom do 120 online studenata godišnje, na tri programa Fakulteta za menadžment (Inženjerski i operacioni menadžment i Biznis i marketing), sa upisom do 32 studenta i na tri programa Fakulteta digitalnih umetnosti (Grafički dizajn, Dizajn interaktivnih medija i Modni dizajn), sa upisom do 30 studenata.

P: Kakva su Vaša iskustva s daljinskim pohađanjem nas-

tave, u odnosu na klasično? Koje su prednosti, a koji nedostaci?

O: Online studiranje omogućava studentu da bira vreme i mesto kada će da uči (i uz rad, iz svog grada) a sada, u vreme virusa COVID-19, i da bezbedno studira bez ikakvih gubitaka u nastavi. Glavni „nedostatak“ je što online student mora sam sebe da organizuje i disciplinuje, a to znači da bude za to dovoljno motivisan. Naš online student ima fleksibilnost u studiranju, može da izabere „usporeno studiranje“ ako je zaposlen, te umesto osam, godišnje može da polaže samo četiri predmeta (30 ESPB) ili da „ubrzano studira“ i polaže, npr. 12 predmeta godišnje (90 ESPB).

P: Kao lider u online studiranju kod nas, stekli ste dosta iskustva u radu s platformama za e-Learning. Koju platformu koristite i kako je tekao njen razvoj?

O: Koristimo LAMS platformu, jer omogućava da online lekciju organizujemo kao proces aktivnosti učenja kojim može da se upravlja, a to znači i da se prilagođava specifičnim potrebama svakog studenta. Već osam godina vršimo istraživanja u oblasti personalizacije e-učenja, uz pomoć projekta koji finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. Sada pripremamo novi predlog projekta, koji će omogućiti da, primenom veštačke inteligencije, svakom stu-

dentu nudimo online lekciju ko po sadržaju i formi više odgovara njegovim potrebama, mogućnostima i stilu učenja. Na taj način želimo studentu da povećamo efikasnost i kvalitet studiranja da optimalno koristimo njegovu mogućnost. Svoje rezultate istraživanja izlažemo na međunarodnoj konferenciji o e-učenju koje svake godine organizujemo u poslednjoj nedelji septembra.

P: Poznato je da, učestvovanjem na projektima ERASMUS+ i Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja istražujete novu tehnologiju e-Learning-a. Koja unapređenja korišćenja tehnologija planirate u narednom periodu?

O: Mi smo spremni za slučaj da se klasična nastava ne drži zbog pandemije. Digitalizovali smo čitav proces studiranja. Podržavamo online nastavu (Zoom) i e-učenje (LAMS), rad na predispitnim obavezama i konsultacijama sa studentima, a i ostvarena je puna integracija sa informacionim sistemom Univerziteta. Spremni smo i za online ispite, ako to Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja dozvoli. Naš je cilj da svakom studentu damo punu slobodu izbora načina na koji želi da studira. Jedino što od njega tražimo jeste da uči, da ostvaruje rezultate i da sutra zadovolji očekivanja svojih poslodavaca – što nam i jeste krajnji cilj.

Prof. dr Dragan Domazet
Rector Univerziteta Metropolitan